

Kirikute ja koguduste seaduse muutmise seadus

Kirikute ja koguduste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kogudus võib kuuluda ühte kirikusse või koguduste liitu.“;

2) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kirik, kogudus, koguduste liit ja klooster ei või juhinduda oma tegevuses välisriigi isikust, institutsioonist või ühendusest ega olla põhikirjaliselt, usutunnistuselt või õpetuslikult temaga seotud, kui see isik, institutsioon või ühendus:

1) kujutab ohtu Eesti avalikule või põhiseaduslikule korrale;

2) toetab sõjalist agressiooni või kutsub üles sõjale, terrorikuriteole või muul viisil relvajõu kasutamisele või vägivallale või

3) on oma tegevuses vastuolus rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetega.“;

3) paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Usuühing ei või juhinduda oma tegevuses välisriigi isikust, institutsioonist või ühendusest ega olla põhikirjaliselt või muudes dokumentides toodu kohaselt temaga seotud, kui see isik, institutsioon või ühendus:

1) kujutab ohtu Eesti avalikule või põhiseaduslikule korrale;

2) toetab sõjalist agressiooni või kutsub üles sõjale, terrorikuriteole või muul viisil relvajõu kasutamisele või vägivallale või

3) on oma tegevuses vastuolus rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetega.“;

4) paragrahvi 4 lõige 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Usuühingu põhikirja või muude dokumentide seaduses sätestatud nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks pöördub Tartu Maakohtu registriosakond (edaspidi *registripidaja*) seisukoha saamiseks ministeeriumi poole, kelle valitsemisalas on usuliste ühendustega seotud asjade korraldamine, ning vajadusel pikendab kandeavalduse läbivaatamise tähtaega kuni kolme kuuni.“;

5) paragrahvi 5 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 7 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Usulise ühenduse nimi peab olema kirjutatud ladina tähtedega ja sisaldama vastavat sõna „kirik“, „kogudus“, „koguduste liit“ või „klooster“ ning selgelt erinema teistest mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud juriidiliste isikute nimedest ega või olla eksitav tegevuse eesmärgi, ulatuse ega õigusliku vormi osas ega näida teisi usulisi ühendusi nende tahet omamata usutunnistuselt ühendavana.“;

7) paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Koguduste liidu nimes võib sisalduda registrisse kantud kiriku nimi, kui see võimalus tuleneb kiriku põhikirjast või koguduste liidu ja kiriku vahel sõlmitud lepingust.“;

8) paragrahvi 12 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Usulise ühenduse põhikirjas võib ette näha erisusi mittetulundusühingute seaduses liikmete ja juhtimise kohta sätestatust, kui need tulenevad usulise ühenduse ajalooliselt väljakujunenud õpetusest ja struktuurist ning erisused on kooskõlas käesoleva seaduse § 3 lõikes 2¹ sätestatuga.“

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetega seotud otsuse tegemist või otsuse tegemisel osalemist ei või põhikirjaga anda välisriigis asuvale isikule, institutsioonile või ühendusele, kes kujutab ohtu avalikule või põhiseaduslikule korrale Eestis, toetab sõjalist agressiooni, kutsub üles sõjale, terrorikuriteole või muul viisil relvajõu kasutamisele või vägivaldale või kelle tegevus on vastuolus rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetega.“;

9) paragrahvi § 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Usulise ühenduse seaduses sätestatud nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks pöördub registripidaja seisukoha saamiseks ministeeriumi poole, kelle valitsemisalas on usuliste ühendustega seotud asjade korraldamine, ning pikendab vajadusel kandevalduse läbivaatamise tähtaega kuni kolme kuuni.“;

10) paragrahvi 15 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Registrisse kantud andmete muutmise avalduse läbivaatamisel kohaldab registripidaja käesoleva seaduse §-s 14 sätestatut.“;

11) paragrahvi § 17 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 20 lõikes 2 asendatakse sõnad „töö- ja elamisluba“ sõnadega „elamisluba või viisat“;

13) paragrahvi 20 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Usulise ühenduse vaimulik ei saa olla isik,

1) kelle tegevus on olnud suunatud või on suunatud või on põhjendatud alus arvata, et see on olnud või on suunatud Eesti riigi ja tema julgeoleku vastu või kelle tegevus võib kujutada ohtu avalikule või põhiseaduslikule korrale Eestis;

2) kellele on keeldutud viisa või elamisloa andmisest või pikendamisest või see on kehtetuks tunnistatud või viisa tühistatud alusel, et isik kujutab või võib kujutada ohtu riigi julgeolekule.“

(4) Usuline ühendus, kelle huve on kahjustatud vaimuliku tiitli õigustamatu kasutamisega, võib nõuda selle õigustamatu kasutamise lõpetamist, samuti tekitatud kahju hüvitamist.“;

14) paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Juhatusel ei saa olla isik,

1) kelle tegevus on olnud suunatud või on suunatud või on põhjendatud alus arvata, et see on olnud või on suunatud Eesti riigi ja tema julgeoleku vastu või kelle tegevus võib kujutada ohtu avalikule või põhiseaduslikule korrale Eestis;

2) kellele on keeldutud viisa või elamisloa andmisest või pikendamisest või see on kehtetuks tunnistatud või viisa tühistatud alusel, et isik kujutab või võib kujutada ohtu riigi julgeolekule.“;

15) seadust täiendatakse §-ga 31² järgmises sõnastuses:

„§ 31². Käesoleva seaduse § 3 lõike 2¹, § 4 lõike 1¹, § 12 lõike 1² ja § 23 lõike 2¹ rakendamine

Usuline ühendus või usuühing peab oma põhikirja, juhatuse koosseisu ja tegevuse viima käesoleva seaduse § 3 lõikest 2¹, § 4 lõikest 1¹, § 12 lõikest 1² ja § 23 lõikest 2¹ tulenevate nõuetega vastavusse kahe kuu jooksul nimetatud sätete jõustumisest arvates.“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024
Algatab Vabariigi Valitsus